

ТУРЦИЯ

Единъ брой 2 гроша.

Единъ брой 2 гроша.

ВЪСТНИКЪ ЗА ИНТЕРЕСИТИ НА БЪЛГАРСКИЯТЪ НАРОДЪ.

ТУРЦИЯ излизава сѣка сѣбота на голѣмъ листъ, и сѣки вторникъ на малѣкъ. Годишната цѣна за въ Имперіята, по царската поща, е 4 бѣли меджидіета; вънъ отъ Имперіята 5. Спомоществованіята трѣбува да сѣ годишни и прѣдплатени. Писмата за редакціята сѣ подписувать до Г. Н. Геновичу, редактору и затѣля на вѣстника. Външнати и стоятели отговарять за вѣстника. Подписката на спомоществованіята става въ Циградъ-Бейоглу, Асмаж-Меджидъ № 23.

ОБЩИ НАЧАЛА ВЪРХУ ОРГАНИЗАЦИЈАТА НА УЧИЛИЩАТА.

IX.

За дисциплината.

Училището, както забелѣзвхми вече, трѣбува нѣ само да изуча юношати, нѣ още да бодѣрствува върху въспитаніето имъ. Нѣй трѣбува да приближавамаи колкото е възможно повече до едно особно въспитаніе, и да са трудимъ да сполучамаи една честита сѣтнина, много повече съ помощта на добріятъ духъ който ще владѣе въ заведеніето отъ колкото съ принудителнати срдѣства. Нѣй быхми опредѣлили за идеята на дисциплината въ училищата, единъ твърдѣ много ограниченъ смисълъ, ако искахми да разумѣвамаи отъ нея само положителнати наказания и награди. Тѣзи срдѣства не трѣбува да сѣ употрѣбавятъ освѣнъ когато други не сполучатъ. Въспитаніето на училищата, преди да стане дисциплина, въ твърдѣ ограниченіятъ смисълъ на рѣчта, трѣбува да упражнява едно нѣравствено вліаніе върху младити души. Директорѣтъ и сичкити учители трѣбува да правятъ на ученицити да чувствуватъ че сичко каквото учятъ нѣма дѣйствителна цѣна освѣнъ когато владѣе нѣравствеността. Тѣ трѣбува да имъ давятъ да разбирятъ че истинната мъдростъ не може да обитава и да благодѣнствува освѣнъ въ чистити души, че никои, какъвто способенъ и да е, не заслужа почетъ ако раздѣля знаніето отъ религіознати и нѣравствени чувства. Нѣка кажемъ повече. Юношати трѣбува да сѣ убѣдени че единъ ученикъ, който не е проникналъ въ тѣзи чувства, не е достоенъ да земе мѣсто между онѣзи които знаятъ добрѣ да мислятъ. Ето подѣ какво вліаніе трѣбува да бѣде ученикътъ, отъ първѣятъ часъ на влизаніето му въ училището, до послѣдніятъ.

Нѣй ще прибавимъ още нѣколко забѣлѣжки: Ученикътъ, който влиза въ училището, трѣбува да са прѣма сѣ нѣкакво тържество за да са науча за длѣжностити които ще има да изпълнява. Ако прѣманіето става прѣдѣ ветхити ученици, тѣзи послѣднати ще намиратъ случай да питатъ съвѣстѣта си върху начинѣтъ спорѣдъ който тѣ изпълняватъ длѣжностити които имъ са напомнюватъ тѣй.

Отъ друга страна ревността която учительтъ употребява въ уроцити си, сѣ вѣстнѣятъ начинъ сѣ който той подбужда дѣятелността на ученицити, и мѣри лѣнивнати; сичко това прави да владѣе единъ добъръ редъ въ класѣтъ. Отъ тука са установяватъ редѣтъ, дѣятелността, точността, и толкосъ други добродѣтели които ставятъ една втора природа за ученицити. Вѣй можете да видите тогасъ да са раснава ревността на ученицити по примѣрътъ на учительтъ; тѣ не ще рачатъ за

нищо на свѣтътъ да са лишатъ нѣти отъ единъ урокъ, нѣти отъ една работа; училището ще е свѣрталнщето което ще прѣдпочитатъ. Съ този начинъ са образуватъ способни мѣжи. Лѣнността и отвращаніето къмъ трудѣтъ сѣ почти сѣкоги, можемъ да кажемъ, грѣшка на мѣжки и безсѣвѣстни учители, и числото на таквнѣ учители е още твърдѣ голѣмо. Колко пѣти не сѣми виждали да са измѣня сичко на добро въ единъ класъ съ опрѣдѣленіето на единъ новъ учитель? често даже другити класове сѣ са ползували отъ това. Въ сичко, което прѣподавамаи, нѣй трѣбува да избѣгнувамаи сичко което може да храни лекоуміето и да разваля нѣравствеността. Учительтъ не трѣбува да избѣгнува нѣти единъ случай за да говори на сърцето и да подѣржа благородни и високи чувства. Той не ще забравя още да напомни сичко което сѣки гражданинъ, въ сѣка сфера на дѣятелность, длѣжи на отечеството; тѣй патриотизмѣтъ ще земе отрано корень въ сърцето. Едно поученіе къмъ добродѣтелта, отправено отъ вѣрѣе на вѣрѣе на ученицити, може да бѣде отъ нѣкаква полза. Други случаи са прѣдставяватъ още за да дѣйствувамаи върху юношати; на примѣръ, настаненіето на нови учители, захващаніето и свѣршваніето на класовети, издѣзваніето на ученицити които сѣ слѣдвали сичкити класове и прочее. Учителити трѣбува да показватъ че уважаватъ дѣцата които сѣ дѣятелни, послушни и благочестиви, тѣ трѣбува да правятъ да чувствуватъ уваженіето което давятъ на юношати, нѣ толкосъ за дѣрбити и познаніята, колкото за чистотата на нѣравнати, за скромността и за добротото поведеніе.

Въ училищата дѣто има много ученици и много невѣжество, дѣто ученицити осѣщатъ силата която е въ тѣхъ, дѣто са забѣлѣзва една голѣма разность на наклонности, дѣто най сѣтиѣ много дѣца сѣ разглѣзени отъ родителити си, ученицити са сбиватъ често, и редѣтъ не може сѣкоги да са удѣржава само съ нѣравестнонотовліаніе. Малко развитіятъ разумъ на дѣцата не може още да разбира правилата на озрѣліятъ разумъ; тѣхното лекоуміе прави тѣй шото най искреннати рѣшенія да са забравятъ слѣдъ малко. Тогасъ трѣбува шото силата на момчетата да са удѣржава съ нѣкакво срдѣство, и ето зашо дисциплината на училището трѣбува да земе форми на една полицейска дисциплина. Законѣтъ трѣбува да заповѣдува и да напомня. Като туку нѣкой е прѣстѣпалъ, сѣтнинати трѣбува да давятъ сила на законѣтъ и на напомненіето. Нѣманіето на дисциплина е най голѣмото зло на едно училище. Може да сѣ случи шото нѣкон да посрѣщатъ съвѣсъмъ частни мѣжнотнати за да удѣржатъ дисциплината, въ нѣкое вѣрѣ-

ме, подѣ нѣкакви обстоятелства, въ единъ случай; нѣ тѣзи мѣжнотнати не ще сѣ никоги нѣпрѣодолими. За това сичкити учители трѣбува да постѣпватъ съгласно съ директорѣтъ, да са вѣодушавяватъ сички сѣ сѣщѣятъ духъ, да са отнасятъ къмъ сичкити ученици безъ разлика, сѣ сѣщѣятъ начинъ и да не отстѣпватъ никоги на каприцити на родителити.

И тѣй дисциплинскити срдѣства иматъ за цѣлъ да поправятъ сичко което е безнѣравствено, да подѣржатъ и да насърчаватъ дѣятелността и да възнаграждаватъ или да наказватъ тѣзи които заслужатъ награда или наказание. Прѣварителнати срдѣства отъ една страна, въ уваженіето сѣ което са радватъ учителити, и въ страхѣтъ когото вдѣхиватъ като сѣ длѣжни да бодѣрствуватъ върху изпълненіето на законити, туй само стига за да задѣржа ученицити. Отъ друга страна, трѣбува шото тѣзи послѣднати да са надзираватъ добрѣ, защото тѣ немогатъ още да са управляватъ сами. Туй надзираніе не трѣбува да са ограничава въ часовети на уроцити. Сѣко играніе, сѣко почтенно удоволствіе ще са позволява, нѣ трѣбува шото единъ учитель да са намира за да ограничава духовети и да пазн редѣтъ. Постѣ туй, за голѣмнати заведения трѣбуватъ нѣкон законнати върху туй надзираніе; тѣй ще са избѣгнуватъ много нѣприятности и жалостни слѣдствія.

ЗА ЦИВИЛИЗАЦИЈАТА.

(Изволь.)

I.

Цивилизаціята е едно всеобщо, скрито, сплетено и твърдѣ мѣчно дѣло за да са опише, да са раскаже, нѣ което не съществува по-малко, което нѣма по малко право за да са опише и раскаже. Върху туй дѣло могатъ да са издигнатъ голѣмо число въпроси; хората могатъ да са попитатъ на примѣръ, питали сѣ са ако то е едно добро или едно зло. Едини сѣ са наскърбявали отъ това, другити сѣ ржкопѣскали. Нѣй можемъ да са попитамаи ако то е едно всемирно дѣло, ако има една всемирна цивилизація за човѣшкіятъ родъ, едно назначеніе за човѣщината, ако народити сѣ си прѣвѣрчвали отъ вѣкъ на вѣкъ нѣщо което да не са е изгубило, което трѣбува да са умножава, да минува като единъ залогъ и да достига тѣй до свѣршваніето на вѣковети. Колкото за менѣ, азъ съмъ убѣденъ че има наистина едно всеобщо назначеніе за човѣщината, едно прѣвѣрчаніе на залогѣтъ на цивилизаціята. Очевидно е че когато нѣкой са затвори въ едно растоаніе на вѣрѣе и на опрѣдѣлено мѣсто, въ тѣзи прѣдѣли, цивилизаціята е едно дѣло което може да са опише, да са раскаже, което има исторіята си.

Не сѣ ли вижда, дѣйствително, че дѣло-

то на цивилизацията е дѣлото по прѣвходство, всеобщото и опрѣдѣлителното дѣло, отъ което излизатъ сичкити други, въ което тѣ са скратяватъ? Земете сичкити дѣла съ които са съставя исторіята на единъ народъ, които сте навикнали да глѣдате като елементи на животътъ му; земете наредити му, търговията му, индустрията му, войнати му, сичкити подробности на правителството му: когато искате да разгледвате тѣзи дѣла въ купността имъ, въ свръската имъ, когато искате да ги опѣните, да ги сжлите, какво искате отъ тѣхъ? Търсите въ какво тѣ сж спомогнали за цивилизацията на този народъ, каква роля сж играли въ нея, какво участіе сж земали, какво вліяніе сж извършвали: тѣ сж, нѣкакъ-си, рѣки отъ които искаме смѣтка за водити които трѣбува да носятъ на океанътъ. Цивилизацията е единъ видъ океанъ който прави богатството на единъ народъ, и въ утробата на когото сичкити елементи на животътъ на народътъ, сичкити сили на съществуваніето му идятъ да са събирятъ. Туй е толкосъ истина щото овѣзи дѣла които, по естеството си, сж ненавиждени, плачевни, които тѣжятъ болѣзненно върху народътъ, деспотизмътъ, напимѣръ, и анархіята, ако сж спомогнали въ нѣщо на цивилизацията, ако сж я направили да направи една голѣма крачка, е добръ! до една точка извиняватъ ги, упрощаватъ имъ грѣшкити, лошото имъ естество, тѣй щото навредъ дѣто припознаватъ цивилизацията и дѣлата които сж я обогатили, хората сж наклонни да забравятъ цѣната която имъ е сторила.

Има даже дѣла които собствено да говоримъ не можемъ да нарѣчемъ общественни, лични дѣла които са виждатъ да интересуватъ човѣшката душа по добръ колкото общіятъ животъ: таквись сж религиозни вѣрованія и философскити идеи, наукити, писменността, искусствата. Тѣзи дѣла са виждатъ да са отправятъ на човѣкътъ, было за да го развеселятъ и да иматъ по добръ за цѣль вътрѣшното му улучшение или удовлетвореніето му, нежели общественното му положеніе. Е добръ! Тѣзи сжщи дѣла са глѣдятъ искатъ да са глѣдятъ още подъ точката на зрѣніето на цивилизацията. Въ сѣко време, въ сѣка страна, религіята са е прославяла че е цивилизирила народити; наукити, писменността, искусствата, сичкити умствени и нравственни удоволствія сж искали чястѣта си въ тѣзи слава; и хората помислихъ да ги похвалятъ, да ги почитятъ когато припознахъ че наистина та имъ е принадлежила: Тѣй, най важнити, най високити дѣла въ само-себѣ-си, високи независимо отъ сѣки вънкашенъ резултатъ, и единствено отъ сношеніята имъ съ човѣшката душа, тѣхната важностьсау множава, тѣхната високость са издига чрезъ сношеніето имъ съ цивилизацията. Таквась е стойността на туй всеобщо дѣло, което дарува сичко което похваща. И нѣ само то дарува; има даже случаи въ които дѣлата за които говоримъ, религиозни вѣрованія, философскити идеи, писменността, искусствата са глѣдятъ и сждятъ най много подъ точката на зрѣніето на вліяніето имъ върху цивилизацията; вліяніе което става, до една извѣстна точка, и прѣзъ едно извѣстно време, рѣшителната мѣрка за достоинството имъ и стойността имъ.

Какво е прочее, питами, и като го разгледамъ единствено въ сжщината му, туй

толкосъ важно, толкосъ обширно, толкосъ драгоцѣнно дѣло което са вижда да е скратеніето, израженіето на цѣлѣтъ животъ на народити?

Не ще са пазя тука да са хвърля въ чистата философія, не ще са пазя да туря нѣкакво рационално начало, и сетнѣ да изясня естеството на цивилизацията като едно слѣдствие: много сподуки за заблужденіе ще има въ тѣзи метода. Ний срѣщамъ още тука едно дѣло за потвърждаваніе и за описваніе.

Отъ много време пасамъ, и въ много страни, хората са служатъ съ рѣчѣта цивилизация: тѣ привързватъ на тѣзи рѣчъ повече или по-малко чисти, повече или по-малко обширни идеи; и въ най сетнѣ тѣ са служатъ съ нея и са проумѣватъ. Ний трѣбува да изучимъ смисълътъ на тѣзи рѣчъ, общіятъ, човѣшкитъ, популярнитъ и смисълъ. Има почти сѣкоги въ обыкновенното значеніе на общити рѣчи повече истинна отъ колкото въ по точнити ушь опрѣдѣленія на науката. Здравіятъ разумъ е който дава на рѣчити общото имъ значеніе, а здравіятъ разумъ е геніятъ на човѣщината. Общото значеніе на една рѣчъ са образува едно слѣдъ друго и въ присѣтствіе на дѣлата; когато едно дѣло са прѣдставява което са вижда да влиза въ смисълътъ на едно познато изрѣченіе, тя са приѣма, за да кажемъ тѣй, естествено; смисълътъ на изрѣченіето са распростира, разширява, и малко по малко разнити дѣла, разнити идеи които, по силата на сжщити работи, хората трѣбува да събирятъ подъ тѣзи рѣчъ, са събирятъ дѣйствително въ нея. Когато смисълътъ на една рѣчъ, напротивъ, е опрѣдѣленъ отъ наукити, туй опрѣдѣленіе, работа на едно само или на много лица, става подъ властѣта на нѣкое чястно дѣло което е привлѣкло духътъ имъ. Тѣй, научити опрѣдѣленія сж, въобще, много по малко истинни въ основата отъ колкото народнитъ смисълъ на изрѣченіята. Като изучимъ, като едно дѣло, смисълътъ на рѣчѣта цивилизация, като издиримъ сичкити идеи които разбирами отъ нея, споредъ здравіятъ разумъ на хората, ний ще отидимъ много повече напредъ въ познаніето на самото дѣло нежели ако са опитамъ да дадемъ и ний самити едно научно опрѣдѣленіе, ако ще бы и да са види най напредъ по ясно и по точно.

За да захванемъ туй издирваніе, ний ще са опитамъ да туримъ прѣдъ очити ви едно извѣстно число състоянія отъ общество, и сетнѣ ний ще попитамъ ако общіятъ истинятъ ще припознае въ тѣхъ състояніето на единъ народъ който са цивилизува, ако е този смисълътъ когото човѣшкитъ родъ привезва естествено на рѣчѣта цивилизация. П.

ЧИСТИ ЛЪЖИ И МЮЗЕВИРЛИЦИ НА ГРЪЦЫТЪ.

Въ единъ отъ послѣднитъ бройове на Басжретъ, турски вѣстникъ отъ столицата, нѣкой си Гръкъ, на име Николаки, обнародва една статія подъ заглавіе: «Вторый отговоръ срѣщу Хайрединъ бея» въ която прѣдставява Хайрединъ бея като възмжтителъ на Истокъ и човѣкъ съ задни мысли а съ това заедно твърдѣ клѣветы и Българитъ, като вѣвѣра въ очитъ на хората Хаджи Димитра, комитетитъ и не знамъ что си и още.

Наистина, ние не сме чели първѣтъ статія на Хайрединъ бея, срѣщу която отговаря Николаки; и въ нежъ статія не е имало ничто възмжтително между источнитъ християни, както казва Николаки, а само, види се, че Хайрединъ бея е удобривалъ Българското отдѣленіе отъ грѣкѣтъ патриархана, и е показалъ неправедното упоретвуваніе на тѣзи послѣднитъ срѣщу Българскитъ правдини. Г. Николаки туря за съучастникъ и Г. С. Чомакова, и иска да го прѣдстави като членъ отъ панславизма прѣдъ царското Правителство. Ние знаеме, че е жално и твърдѣ много скръбно на грѣкѣтъ калугеры, и на многи Гръци каквото Николаки, за Българското духовно отдѣленіе, нѣ нѣгова милость да се не сърди на това нито на Хайрединъ бея, нито на Чомакова, нито на Българитъ, а на времето и най много на грѣкѣтъ владци и на злодѣяніята имъ, които сж ги правили и искатъ да ги правятъ, каквото и самъ Николаки сж трудн, напразно, да ги прави възъ Българитъ. Ние благодаримъ на оныя Гръци като на Николаки, които направихъ да излѣзи на свѣтъ Българскитъ въпросъ.

Хайрединъ бея, цѣль свѣтъ го знаи, че е патриотъ, доброжелатель на отечеството си, прѣвъ отъ спасителитъ въ държавѣтъ, той много по добръ знаи, что е народъ, просвященіе, благосъстояніе на подданицитъ на държавѣтъ, и что е съединеніе на источнитъ народы, а не Г. Николаки. Този послѣднитъ казва че Хайрединъ бея, като незнаялъ, какво было вѣра, законъ и какво е българскый въпросъ, злѣ нападалъ Гръцитъ което го принудило да му отговори тѣй: «Хайрединъ бея сѣе раздоръ между жителитъ на Турциѣ, и той всякога щялъ издава такъвы хора на свѣта и на правителството.»

Де гди грѣкѣ диванелици де! Хайрединъ бея говори въ духовно отношеніе спорядъ правилата на Корана и Евангеліето. Въ корана има единъ два аята въ които пише тѣй: «Евреитъ или единъ християнскый народъ, когато припознаятъ надъ себе си политическата властъ на Исламытъ, тѣй сж свободны да иматъ свой християнскы начяльникъ и да исповѣдватъ вѣрѣтъ си;» а колкото за евангеліето то говори на много мѣста. Г. Николаки казва че сме имали въ православнѣтъ вѣрѣтъ таково основно правило, което было тѣй: «Християнитъ подданици не бывало никакъ да са раздѣлены когато сж подъ едно и сжщо правителство; нѣ когато было правителството отдѣлно и духовното отдѣленіе было кростено.» Това правило можн и да го има, нѣ отъ кого е и за кого е надраскано? Подобны правила сж направены отъ грѣкѣтъ калугеры, и то отъ така нарѣченитъ ужъ вселенскы събори, нѣ като сж безъ силны за Иерусалимскѣтъ и Александрийскѣтъ черковы, ти за Българскѣтъ освѣтъ че сж и още по безъ силны, нѣ като чужды неможятъ да са прилагатъ никакъ на нежъ.

Г-нъ Николаки казва: «че прѣдшественитъ Султани, които были подарили правдинитъ, не были само за грѣцитъ нѣ за всичкитъ привославны.» Той прибавя още: «Българитъ чтото были видѣли злынитъ и тиранствата не сж сжществуваели, нѣ было само прѣдлогъ за оплакваніе, Българитъ освѣтъ че не сж видѣли зло отъ патриарханата и отъ Гръцитъ, нѣ още имъ помагали за черковы,

« училища и за обработването на языка « имъ. » На тия Николаевы думи ничто ся не пада да рѣчеме, освѣнъ че лжи; или че е нѣкоя празна кратуна подбуденъ отъ нѣкой грѣцкы патера, даплѣщи кряска, прѣзъ печята, като гарга, безъ да знаи зашто. Г. Николаки казва още: че Българитѣ подь булото на черковный си въпросъ, който ся повдигналъ отъ Русчужкый, Едирненскый и Пловдивскый консули образували народенъ комитетъ за панславизмъ, тѣй чтото подь прѣводителство на Руссія да направятъ славянско царство което да достига до Балкана. Това е на Грыцитѣ най първата дума, да кажатъ че Българитѣ сж московци, та и правителството да не ни дава правдинитѣ; нѣ тоя фесатлѣкъ, тия музевирлици вече имъ мишъ модѣтъ, умръзнахъ ни да ги слушама, умръзнахъ и на правителството да ги слушахъ. Турското правителство колко ся уплаши отъ мегалидея на Николакивитѣ Грыды, толкось ще са уплаши и отъ тѣзи мечтанія. Колкото за сношеніята на Българитѣ съ Русситѣ, които си прѣдилага, Г. Николаки трѣбва да знаи че колкото за народностѣхъ си Българитѣ желаятъ и щѣтъ ся развивѣтъ подь скиптра на Султанити; нѣ за панславизмъ нито имъ ся слушахъ, защото тии знаятъ исторіята си, че два пѣти повечето Българи сж останѣли въ Руссія, нѣ гдѣ ги? Нито имято имъ ся чие, всичкыгѣ сж порусены и обрнати на Малоруси, донскы казацы, и други неизвѣстны имена; слѣдователно да ли Българитѣ щѣтъ желаятъ да са слѣятъ съ Русситѣ? и когато имъ ся отвори пѣтъ да върватъ въ Руссія зашто като отидохъ въ Руссія плачешкомъ ся върнахъ? Да ли Българитѣ желаятъ да паднатъ въ полското състояніе? И кой е тоя народъ който да отива да са въвре въ неизвѣстността, когато подь сѣнкѣхъ на Абдулъ Азиса са назначава намъ Българитѣ траенъ и народенъ животъ? И наистина, думитѣ, които Г. Николаки изрече сж думи, които излизатъ отъ устата на чловѣкъ когато умира. Последното писмо което ся отпрати отъ Рускый Синодъ на патриарханата, и което заключаваше единъ споминителенъ и въ всякакъвъ случай спогодливъ духъ на патриарханата съ Българити, и то да ли говораше за въ полза на Българитѣ или за въ полза на патриарханата и Грыцитѣ? Намъ ни ся види да е за въ полза на Грыцитѣ, поданницитѣ на Еладѣ, на руската княгыня, а никакъ за Българитѣ.

Грыцката патриаршія знаиме че е въ навечеріето си, сирѣчь че са намира въ критическо положеніе, та за туй баре тя не трѣбува да става причина за вѣчна умразж между православнитѣ. Н. Марковъ.

ЗА ФИЗИЧЕСКОТО ВЪСПИТАНІЕ.

Тѣлѣснати упражненія.

IX.

Чувството да сж неспособни въ гимнастиката може наистина да отвърни нѣкои учители отъ нея. Дѣйствително, разумѣва са че онзи който е ималъ случай да си изучи въ туй искусство има повече леснина за да го прѣдава по редѣтъ си. Нѣ туй не е една причина за да са въздържани отъ него. Ако има единъ клонъ за прѣподаваніе въ който учительтъ да можи да са учи въ сѣщото врѣме както ученикѣтъ, то е този клонъ. Първиатъ не трѣбува да са бои да припознава че не е ималъ случай да са упражнява въ гимнастиката на мла-

динити си; а ученицити които глѣдѣтъ въ тѣзи упражненія една игра и едно удоволствие което имъ сж нампра не са учудватъ туку рѣчи дѣто учительтъ, който е по голѣмъ отъ тѣхъ, не прави онуй което тѣ правятъ сами. За да сполучимъ не ни трѣбува друго освѣнъ да прочетемъ нѣкоя добра книга върху гимнастиката, и добрѣ ще направимъ да я четемъ и учимъ съ ученицити наедно. Тѣзи послѣднати, въ този видъ работи, ще разбирѣтъ по скоро отъ учительтъ онуй което не е доста ясно изложено и тѣ ще бѣдѣтъ готови за да го турятъ въ дѣйствието прѣдъ него.

Сичкити дѣца, и най много момчетата на които не обуздавама живостѣта съ силата и принужденіето, са вдаватъ, безъ да имѣтъ уроци, на нѣкакви тѣлесни упражненія; и колкото сж по млади, толкось по малко тѣ не обичатъ да стоятъ тихи: Тѣ ходѣтъ, тичатъ, скачатъ, катерѣтъ са, подигѣтъ и влечатъ брѣмета, тѣ носятъ отъ едно мѣсто на друго сичко което имъ пада на рѣцѣ, тѣ обичатъ да биятъ водата, тѣ ходѣтъ на конѣ върху тояги и прочее. Сичко туй състави естественната гимнастика. Да имъ възбравяма тѣзи упражненія, ще е една свирѣпостъ; работата на управительтъ са ограничава тука да ги управлява малко, да ги укротява, ако е нужно, да спомага неопитѣтъ и да прѣвара опасността. Сичкити тѣзи естествени движенія моѣтъ нѣ само да бѣдѣтъ разновидни съ искусството и съ нѣкои приготвенія, нѣ тѣ моѣтъ да са направятъ още по интересни и по полезни за развитіето на момчетата. Тѣ са е образувала искусната гимнастика, позната вече отъ старити. Въ новити врѣмена тя са е обработила и усвършенствувала съ по голѣма грѣжа въ Германия.

Ний ще притуримъ тука за началницити на училищата нѣкои наблюдения върху разни тѣлесни упражненія.

ОБЩИТИ СГРАДИ ВЪ ТУРСКО.

Благоустроеніето и благоустроеніето на просвѣтити страни сж произѣзли най много отъ непрѣкъснатото развитіе на общити сгради. Дѣйствително, съобщителнати пѣтища, прокопаніето на канали за рѣкити, отвареніето на морски пристанища и други общепользни прѣдпріятия сж които съставятъ главнати исходи на търговіята, индустрията и земледѣліето и които сж съдѣйствували силно за да стѣгнатъ сношеніята между народити едно врѣме отдалечени едини отъ други. Морскити пѣтища, съ срдѣството на парата и желѣзнити пѣтища, рѣшихъ задачата за обличаваніето на разстояніята, и ако силити да слѣдуютъ още да са распокѣсватъ, врѣмето приближава да доди въ което народити, като разбирѣтъ по добрѣ свои интереси, ще си подадѣтъ братски ръка и ще работятъ съ едно общо съгласіе на единичката миссия достойна за тѣхъ: развитіето на на прѣдѣкѣтъ и на цивилизацията. Тѣзи миссия ний я разбрахми малко кжсно въ турско, нѣ още стѣ денѣтъ въ който проумѣхми важността ѣ, ний са турихми серіозно на работа, и ако не бѣхъ бжркотити на които Европа е стѣвала непрѣстанно зрѣлище отъ кяржмската война насамъ, ний бѣхми могли да направимъ голѣми напѣрѣци въ този важенъ клонъ на управленіето. При сичко туй, почти въ сичкити области, коларни пѣтища са направихъ, по образецѣтъ на Европа, и ако голѣмата мрѣжа на която министерството на общити сгради начерта планѣтъ отъ много врѣме, не са е турила въ дѣйствието, причината на това трѣбува да са търси въ нѣмаіето на тѣхнически хора и въ безосновната претенція на Валити да искѣтъ да управляватъ единъ наученъ клонъ когото непознаватъ никакъ. Туй разбѣрзуваніе на властити, което е било дълго врѣме причината дѣто стоимъ се на едно мѣсто, не е изчезнало още по дѣло, ако и законѣтъ върху вилаетити да начерта до-

ста отлични распрѣдѣленія за разни служби. Единъ Валія, неблагодаренъ да управлява административната частъ която му са пада законно, иска още да упражнява една неограничена власть върху правосѣдіето, общити сгради, войскити, финанцити. Съ една рѣчь, той са мѣчи да тури въ дѣйствието, противъ законѣтъ, прочутото правило на Лудовика XIV: « Азъ съмъ царцината. »

Тѣзи злочестни стремленія които имѣтъ за естествена сѣтнина една прѣкалена централизация, начало на което Франца оплакува дѣсь злоупотребити дѣйствиа, далечъ да направи проста администраціята, спомага, напротивъ, да я заплита още повече, и да издига на система въ правителството на областити, бжркотіята и безредіцата. Нѣколко примѣри ше сж доволни за да подкрѣпятъ тѣзи наша мисль и да рѣшатъ централното правителство да тури единъ край на тѣзи присвоенія на Валити върху тѣзи клонове на управленіето въ които нѣмѣтъ никакво право да са мѣсятъ.

Тѣй единъ Валія отива въ главното мѣсто на областѣта която управлява; той наглѣдва строго сждовищата, войската, финанцити, общити сгради, и за да са покаже прѣдъ подчиненити си че познава естествено науката, захваща да дава мнѣніето си, което са глѣда сѣкоги като една заповѣдь върху сѣка една отъ тѣзи части, безъ да си даде даже трудъ да послуша мнѣніята на надлѣжнати хора. Какво са случва? Разни чиновници които управляватъ тѣзи части на администраціята, като са намиратъ въ пжлно неспѣгласіе съ правіятъ си началникъ, сж принудени да сж оплакуватъ на взаимнати министерства отъ които зависѣтъ и кѣмъ които сж длѣжип да давѣтъ смѣтка за работити си. Министрити пипятъ на управительти да не заминуватъ крѣгѣтъ на принадлежностити си и най-много да не са намѣсѣтъ въ научни или технически въпроси на които развързваніето е повѣрено на особити лица. Отъ тука непрестанни распри между управительтъ и разни началници на служби; отъ тука бжркотія и безредіца въ правителственната машина. Валити, докачени въ честолюбіето си, са мѣчатъ да прѣнитѣвувѣтъ на ходѣтъ на работити на които имѣтъ високото управленіе за да имѣтъ случай да стоварятъ отговорността било върху единъ прѣсѣдатель на сждовище, било върху единъ главенъ индженаринъ, било върху командантинѣтъ или муасебеджіята, било върху командантинѣтъ на войски. Тѣмъ не умрѣзва да ги прѣсѣдѣватъ, прѣди да ги прѣтегѣятъ на своитѣ сѣдба или да ги замѣстятъ съ свои креатури.

Туй което е истина за общото управленіе на една областъ е за зла честь още повече истина за общити сгради. Нѣма Валія който да не освѣтѣва правителството си съ направата на нѣкой пѣтъ, на единъ мостъ, на нѣкакви зданія. Нищо не е по похвално отъ тѣзи намѣренія. Нѣ поне прѣди да превеждатъ въ дѣла добрити си мисли, тѣй трѣбуваше да са допитватъ отъ индженарити, които тѣ само сж надлѣжни въ тѣзи работи. Нѣ пѣ. Управительти искѣтъ да рѣшавѣтъ тѣй само техническити въпроси, и случва се че единъ пѣтъ, на примѣръ, който трѣбуваше да земе едикое направление, за голѣма егода на хазната и населеніята, избикаля много за да мине по край прѣтѣжаніята на този или онзи закренѣнъ отъ Валіята. Тѣзи избикаленія костувѣтъ значителни разности, и често управительти са мѣчатъ върху това. Нѣ понеже тѣзи послѣднати сж навикнали да минуватъ съ една извѣредна леснина отъ една прѣкаленіостъ на друга, тѣ заповѣдуютъ тутакси на началницити на тѣзи работи да правятъ икономія. Тѣй, слѣдъ като сж направили нѣ безъ чувствителни жертви отъ пари, твърдѣ хубави шосета, тѣй дигѣтъ, по икономическа мрѣка, вардачити които сж натоварени да поправятъ тѣзи шосета. Въ нѣколко години вѣтрѣ, пѣтищата са развалятъ най сетивъ; хората са оплакуватъ на управительтъ; този послѣднати са оплакува на министърѣтъ, и този послѣднати заповѣдува да са поправятъ. Тѣзи поправленія костувѣтъ суми стотнати по голѣми отъ тѣзи които изискува издѣрженіето на вардачити; публиката страда отъ това, хазната е непрѣстанно изложена на доста голѣми разности, и то благодареніе на намѣсаніето на управительти въ работи върху които тѣ нѣмѣтъ никакво познание. Аномаліята която показвама ни костува доста скжпо тѣй чтото правителството да не побрза да тури край на това ако иска наистина, както вървачи, да даде единъ новъ потокъ на общити сгради, които тѣ само сж кѣдѣри да

развиятъ земледѣлено ни, търговията ни, индустрията ни, тѣзи троица, които съставлятъ благосъстояніето и благоденствието на народити и имперіити.

ИЗВОДИ ОТЪ ДОПИСКИТИ НА "ТУРЦИЯ"

ЕГРИ-ДЕРЕ-ПАЛАНКА 18 Априлія. Отъ няколко дни пристигна въ градътъ ни Хаджи Ахмедъ Бей емлякъ меймури за да писва недвижими имотъ, нуфузитъ, и споредъ тѣхъ да опрѣдѣлява царскійтъ ни данѣкъ. На това ся състави отъ нѣколко лица турци и христіане комисія, коя начна писваніето си и почти го свършва. До колкото можяхме да разберемъ, голѣми неправилности ся извършили въ тоя случай а най-выше въ опрѣдѣленіето ихтибарититъ. Не ни е тука работата да расправаме тѣзи неправилности; зачтото тѣ трѣбва да ся прѣгледватъ отъ правителството; ще кажемъ само, че погрѣшката не е въ комисіятъ, а въ негово благородіе емлякъ меймури, кой като единъ всесилентъ въ нищо не-послушаваша нито членовѣтъ и нито опѣзи отъ ихтияръ мезлиши, а своевольно си опрѣдѣлявалъ и записвалъ; въ случай ако бы си позволилъ отъ тѣхъ нѣкой да си даде за нѣчто мнѣніето, веднага му искрѣщавалъ съ тѣя почтенны думы: «суъбе кюпекъ, еденъ съсъ: бѣлъ сизи ливая гюндере-джимъ и пр. херкесъ сизлерденъ пасхаледѣ ючююзъ юурта кяріоръ, ве да беперъ ююзъ грушь кюркъ ташіорсѣнѣзъ, буна шукаджъръ язѣнъ».

По поведеніето и развратността си, негово благородіе не заслужва, Г-не Редакторе, никаква честь на правителството като царскій чиновникъ; зачтото ако на никого не е прилично да издѣлватъ изъ устата такыва неблагородны думы, камо ли на единъ Царскій чиновникъ като него? и друго дали той иска да иѣмаме на гърбѣтъ си нито една дрѣха поне за празничентъ денъ нито по нѣкое червено яйце да си скършимъ за великденъ, та и за най широмакъ да казва шукаджъръ язѣнъ?

Ные слѣдователно вѣрваме че царското правителство ще обърне вниманіето си върху избранието на образованы и почтенны чиновници, кои да заслужаватъ хвала и честь на имято си, а не като тогосъ!

Орѣховица 10 априлія. Единъ нѣщо ще ви моля да помѣстите въ вѣстника си, което е доста важно и любопытно. Нека знаѣтъ Святитъ Иверскы Старцы въ Святата гора, че тѣхныя таксидіотитъ много весело променува денетъ си, презъ светлитъ дене на Пасхата той са разхожда отъ Горня Орѣховица до долина Орѣховица съ каруца покритыя предруженъ съ двѣ лъскавы госпожи. Дѣ святостъ калугерска дѣ?! за общенародны работы ниши докато дава, а за нечетени ги иждивява. Нашата Орѣховица е мѣсто за калугерско живеніе, зачтото гы еще убожава като святити. За вторы пѣтъ ще ви пиша напространно за живота на този вагобонтитъ, хемъ Гъркъ.

ЗЛАТАРИЦА 29 Марта. Споредъ християнскійтъ нашъ законъ презъ секи пости и най повече презъ великитъ пости и по четиридесатина, идва ни единъ Духовникъ отъ Елена за да исповѣдва, както мъжетъ, тѣй и женыгъ. Слѣдователно и тѣзи година честити са имамы дѣто святитъ духовенъ старецъ, (Хилиндарецъ че стои въ Елена на Метохъ и държи нѣколко села и колибитъ въ Еленското окръжіе, добъръ килипиръ духовнишкы) ималъ е грѣхата да очисти християнитъ чрезъ исповѣдта и грѣховѣтъ имъ и да гы приготви споредъ закона да приематъ свято Христово Таинство, причащеніето. Това го не виждамы за криво, но да видимъ негова святостъ съ каква цель былъ ходѣлъ да обыкале. Него малко го было грѣхата, че быле са исповѣдали или не, нѣ главната му грѣжа и цель, както си правятъ користолюбивитъ и сребролюбивы духовници да си плетатъ кошника. Като слѣзва въ селото ни съ два коня и води слуга съ себѣ, и първата дума отвори, че трѣба по първичкитъ отъ селото да са погрижатъ по напредъ да му събиратъ приличныи данѣкъ волентъ отъ храна, че послѣ ще седны на одаята да исповѣда. Селянитъ му стговарятъ учтиво, че тая година селенитъ сѣ оскуды отъ храна, не е прилично да ходишъ въ таквозы оскудно врѣме, той имъ отговаря серіозничко: като не събира храна що търся въ селото ви, чева не съмъ ви ратай. Селенитъ му говорѣтъ, че светиня Вы въ годината три пѣти дарюнишъ селото ни, какво станало да замнишъ този четвърти пѣтъ. Юкъ казалъ добріятъ светецъ и лакомецъ: азъ ще си отада. Нашитъ селены като простодушны за да не скършѣтъ добрый хатъръ на тозы тунеядецъ, дозволыхъ му. Тръгна отъ порта на порта, че какъ-

то вече му прилѣгнеше, тѣй скубеше. Като си събра парсата, тогава зе да гърми тѣпана. А пакъ иматъ лице още тѣзи тунеядцы, да са сѣрятъ, че гы быле изболчивале зарадъ развратността и лошето имъ поведеніе. Тѣ като вѣлны кривницы: ты го пѣдешъ отъ едината страна, а то забыкала отъ другата. Хората хлѣбъ иѣма да вѣдѣтъ, отъ (калугерыгъ) а тѣ ходятъ та обезпокояватъ селенитъ, ако нема да му даде храна, дайми казва този безочливъ риза, гащи, пояси, пиперъ, лукъ, зели, вети пары, бабки както гы казватъ селенитъ за да прави кандила ужъ за опрощеніе на грѣховѣтъ имъ. Нашето село е честито на калугеры да го посещаватъ честичко. Хеле тука въ Търновско окръжіе има 4-5 мѣнастире близо единъ до други: тежко на оныя села. Какъ селенитъ неможатъ да си отворятъ вратата на къщата отъ циганы влашки и турскы, както и отъ цыганкытъ имъ дѣто са сѣ до нѣкое село на близо населли, тѣй и отъ калугерыгъ на тѣзи мѣнастиры. Тѣ само обыкаютъ бѣдро и дѣтелцо, поклонницы канятъ, параклиси пишатъ, парусія за еди-кой святы, за еди-кой храмъ и пр. Забѣлжецо е, че дѣто има много калугеры тамъ владѣе и голѣма бѣдность въ населеніето, както въ морално, тѣй и въ материално отношеніе.

ТЕЛЕГРАФИЧЕСКИ ДЕПЕШИ.

Лондра 16 Май. Лордъ Русселъ прѣлага да са врѣчи единъ адресъ на царцата въ койго да са подкани да не подтвърдява погодата на Алабама.

Петербургъ 15. Еникитъ адмиралъ князь Александровичъ ще отиди съ една ескадра презъ юнѣ въ Америка дѣто ще са срѣщне съ американската флота.

Петербургъ 17. Императрицата са готви да прѣдпріеме едно пътуваніе въ Германія. Тя ще стои два дни въ Берлинъ.

Лондра 17. Въ камарата на лордовѣти, лордъ Гранвилъ отблѣсна нападаніето на лордъ Стратедена противъ резултата на конференціята за черно море и каза че Турція не е подъ отасность.

ВАЖНО ИЗВѢСТІЕ ОТЪ ЧЕТИРИТЪ СТЕНИ НА РУССКОТО ЧИТАЛИЩЕ ВЪ РА.

Ний четиритъ окаяни стени на нашѣтъ по-мрачяна Зоричка, прѣди нѣколко дни като слушяхме оплакваніето на църквѣтъ св. Троицъ въ града, което чегихъ одаджитъ Никола и двама трима страни въ читалището, въздѣхнахми изъ глубины срдца, и рѣкохме: кога ли и ний ще ся оплачемъ отъ нашити читатели, че ни невиджатъ? тѣзи мицута дойде и като видѣхме че са извѣсти въ В. Дунавъ, за учителя Г. Д. Епчева, че ще държи сказка по селеныхъ о зяйственна хымія, зарѣвахме ся че ще имаме поне за два часа посѣтителы. Нѣ за жалъ, че зданіето въ което сме расположени, е твърдъ малко и неможѣтъ да ся поберѣтъ вжтрѣ музыканты, малакофи и буфета, каквото полъ прѣлгогъ на единъ балъ, да свикаме и малко и голѣмо, за да додѣтъ и чюлтъ скѣзката. А зачтото двѣ недѣли наредъ ся вртятъ въ салѣтъ само прѣдсѣдателя, учителитъ и още единъ двама, и зачтото видѣхме че Г. Епчевъ ся огчаа като са приготвилъ да каже нѣщичко, а никой не иде ний рѣшихме:

Илущата недѣля въ хотелъ Викторія ще ся даде единъ балъ отъ Г-жицъ Луиза-Марія-Фана, дѣто ся призоваватъ вси чыгътъ младежи отъ Руссе, да благоволятъ да присѣтствуватъ въ салона на рѣченныя хотелъ и слѣтъ иршествата да чюятъ сказка; а ако нѣкой не дойде на тол балъ, да вѣрва, че Г-жицата ще му са расѣрди. Освѣнъ туй слѣтъ църковниятъ отаусть, когато ся опрѣдѣлява врѣмето за сказкитъ и ся призоваватъ вси любочитатели да посѣтятъ окаяното ни зданіе, Г-да младежитъ нека пооставятъ за паловинъ чясъ префата и да дойдѣтъ въ горній хотелъ, гдѣто ще останѣтъ по задоволеніи. . . . «Имъ яй уши слышати да слышатъ» ще кажемъ и ний Ний обыкаме да вѣрваме, че както оплакваніето на св. Троицъ подѣйствува за да си вдигне парцалитъ зографскійтъ тукашентъ калугеръ, тѣй сѣщо и настоящето ще накара младежитъ да посѣщаватъ читалището и да го турятъ въ рѣдѣтъ на истинскыгъ му събратія читалищата.

— Наистина мъчно, твърдѣ мъчно е за насъ да научаваме истината върху сичко което става въ нашити области. Ний не отказвали че имамы пріятелы които ни пишатъ чисти истини; нѣ има сѣщо тѣй и такысь черни души които, незнамъ по каквы интересы, глѣдѣтъ да ни вкарѣтъ въ

заблужденіе. Тѣй, прѣди единъ мѣсець, едно лице, отъ Руссе, бѣше ни писало нѣкои работы срѣщу Г. Стоилъ Поппова, единъ отъ редакторити на Дунавъ. Ний повѣрвахми туй лице и общахми са (вижъ «Турція» брой 8) да поправимъ Г. Стоилъ Поппова. Ний бѣхми готови да жертвуваме старото пріятелство на този послѣднійтъ за любовь къмъ истината; зачтото ний не обичамы и не уважавамы пріятелити си освѣнъ до когато ги виждамы справедливы и почтенны въ сичкити имъ работы. Нѣ недовѣрливы каквито сме, прѣди да осѣднимъ вѣтхитъ си пріятель, ний поисквахми свѣдѣнія отъ други наши пріятелы въ Руссе. Отговорити не са забавихъ да додѣтъ: тѣ бѣхъ коренно изболчивали за увѣреніята срѣщу Г. Стоилъ Поппова. Нѣ има повече. Тѣзи наши пріятелы ни припорѣчвахъ още Г. Стоила Поппова за единъ отъ най справедливыти, най честныти, най вѣлнелити и най добросъвѣстныти наши младежи. Туй е тѣй. И до сега тѣй бѣхми оцѣнили ний Г. Стоила Попова въ сичкити ни сношенія съ него. Да осѣдкѣмъ сега тука именно лицето което искаше да ни излѣже, не ще направимъ едно неправедно дѣло; нѣ понеже великодушнето е добро нѣщо въ нѣкои работы, ний прѣлпочетохми този пѣтъ да го упростимъ; и съвѣтвахми го да не прави други пѣтъ такысь глупавы постѣпки, зачтото злѣще испати. Лѣжата не минува на вѣстникарнитъ: той има да прави съ разны хора, и лесно може да улови лѣженѣтъ. Добро напоишеніе прочее на дописничити. И понеже тука стана дума за Г. Стоила Попова, ний ще кажемъ че този молѣкъ е былъ сѣкоги единъ отъ най пѣргавити и най способити дѣйци въ трудното дѣло за духовното, нравственното и умственното възражданіе на българскійтъ народъ. Нѣ има още едно друго качество което е отличявало старіятъ ни пріятель, и което негли ще бѣде едно утѣшеніе презъ сичкитъ му животъ, то е прѣдвидливостята му. Доказателството че туй е тѣй са намира въ онжзи статія за «Нарѣжданіето на епархіяты на Българската Ексархія» (вижъ «Право» брой 48), статія която показва единъ дълбокъ и редѣкъ духъ въ съчненіетъ и; зачтото като съвѣтваше едно на справедливо и по сходно распорѣждане на българскити епархіяты, той прѣдвиджаше съ една математическа точность че грѣцката патриархія нѣма да приеме царскійтъ фирманъ. Ний са съмнѣвахми за точността на туй прѣдвиджѣніе и осѣдихми пріятельтъ си за безврѣменността на съвѣтити му (вижъ «Турція» брой 51). Негли ний имахми право по оную врѣме да дѣржимъ единъ такысь языкъ, като завардахми ний сами мнѣніето си върху тѣзи точка. Нѣ днѣсь понеже самити дѣла отдаватъ правда на прозорливиятъ духъ на Г. Стоила Попова, ний сме честити да отдадемъ едно общо свидѣтелство за тѣзи негова прозорливостъ. Туй дѣто казвамы е толкъсь истинна колкото е истина че българскійтъ съборъ е зель разсѣжденіята на статіята на добріятъ ни пріятель за основа на бѣдѣщето распорѣждане на епархіяты ни. Ний не ще свършимъ безъ да изявимъ тука удоволствіето което осѣщамы като глѣдамы че отъ денъ на денъ съдържаніето на Дунавъ са улущава и че за тѣзи улущенія мѣстното началство тѣй както и публиката трѣбува да благодарятъ на ревността, на дарбити и на неузоримити трудове на Г. Стоила Попова и Ивана Чорапчява. Ний желамы да видимъ тѣзи трудове насърчени отъ дѣто трѣбува. Ако, както редакціята, са улущи сега и експедиціята на Дунавъ, този вѣстникъ ще бѣде отъ една дѣйствителна полза за жителити отъ Туна Вилаети. Много отъ нашити Българи са оплакѣтъ отъ нѣкакви неправды, и ако тѣзи наши Българи четѣхъ Дунавъ който е пѣленъ съ разны закони направени за мѣстото, тѣй щѣхъ да познавѣтъ тѣзи закони и да турятъ край на тѣзи неправды съ силата на тѣзи исти закони. Ний подканимы прочее нашити Българи да не жажѣтъ парити си за Дунавъ, а да го прѣвѣтъ за да са запознавѣтъ съ правителственити закони, познаніе което ще ний трѣбува въ сичкото тѣчпѣне на живогѣтъ. Само ний неможемъ да не призовемъ вниманіето на тѣзи двама наши достойны съотечественници и пріятелы върху точката за колто споменѣхми по горѣ и обичамы да вѣрвами че тѣ ще я земѣтъ подъ серіозно уваженіе и ще дадѣтъ по-трѣбниты заповѣди тѣй што за наирѣдъ Дунавъ да са испроважда редовно на спомоществователити си, зачтото тѣ знаятъ, както насъ, че редовното испроважданіе на сѣки вѣстникъ е едно отъ най същественыти условія за бласъстояніето му.

Продава са по 20 пари.

(Цариградъ, 11 Маія 1871.)

Тѣзи недѣля, народното събрание въ Орта-рѣшию и одобрило да даде като награда за овети имъ подиръ черковниятъ ни въпросъ, П. ПП. Илариона Макариозеки гроша 100,000; на Панарета Пловдивски гроша 100,000; на Анима Видински гроша 50,000; на Илариона Писки единъ златенъ кръстъ; на ГГ. Докгоръкова гроша 100,000; на Захарія Х. Гю. гроша 100,000; на Хр. Тимчицеца гроша 100,000; и на други нѣкои лица се по 50,000 и 100,000 гроша. Сяко туй е хубаво, ако да склони да даде тѣзи пари; само едно нѣго прави грозно, то е исклученіето на бѣжници вѣстникари! Ако е работата за заслуги, нѣмимъ че вѣстникари сѣ направили по го-заслуги на народътъ отъ владыцѣти и прѣд-теляти. И тѣй за да бѣде справедливо въ шѣта си, народното събрание трѣбува да об-ли и на вѣстникари ако нѣ повече, а то нѣ по 150,000 гроша за да видятъ и тѣти бѣжъ свѣтъ, и да прѣстанятъ вече да са увѣжъ отъ нещазаніето на абонати си! Разбранъ човѣкъ малко думи!

— Миналата срѣда, Великиятъ Визиръ и ми-риси ходихъ да честитятъ на Султана сполу-на оржѣята му въ Асиръ.

— Френскіятъ посланикъ Г. контъ де Воге-риѣ вчера въ понедеѣникъ въ тържественна а-нциѣ отъ Султана.

— Именската областъ са издигна на Вилаетъ, едифъ паша са опрѣдѣли главенъ управитель.

— Прочитами въ Македонія: Ето еще е-доказателство за нашѣта некаждриность и рав-ниѣ къмъ унапрѣдваніето на народитѣ кн-иѣ. Солунскій Вилаетъ, наричанъ инакъ Ма-донія, страна населена исклучително съ Бѣ-ти и въ коѣто нѣма гърци ни една десетѣ-отъ християнското население, языкътъ на-гаритѣ ся исклучава отъ званичнѣитѣ вѣст-и на мѣстното правление! Защо? Нека сѣдѣт-е онѣзи които носятъ името Българинѣ, защо-и за какво. Но интригували были, казвѣтъ ни,-ршитѣ въ Солунъ и по това Българитѣ въ (о-искии вилаетъ щѣли да останѣтъ безъ звани-иѣ вѣстникъ по языкътъ имъ. Това обаче не е-правданіе, защото всекога ся изиграватъ недо-иѣитѣ. Но що ли ходимъ за примѣръ другѣтѣ-огато злокобѣнѣитѣ примѣръ сме сами нѣи!-тъ вѣстникътъ ни, който носи хубавото име на-зи славнѣ историческѣ стражѣ, нѣма на пѣлно-О листа да ся расправятъ между Българскитѣ-иленія въ Македоніѣ и то половинѣтъ отъ тѣхъ-и поларокъ извѣнъ! До седмъ осмъ милиона ис-рватъ нѣкоя нашитѣ по-всѣду Българи а ето-два ли до 800 теченія отъ листѣтъ ни могатъ-а ся расправятъ между всички тѣзи и на вся-рѣдъ Българи, и доста бы были и тѣ за едно-будно подбържаніе на изданіето, ако ся внасяхъ-тъ врѣме, но внасяни покжсано и пащърбително,-свѣнъ дѣто сѣ берекетъ сѣ, но и прину-даватъ ны за присрѣщаніе на ежечаснитѣ разно-

ски да ся служимъ съ заемъ и вересіи които затруднявѣтъ еще повече изданіето и парализи-ратъ всякѣ надеждѣ за улесненіе, и тѣй отне-матъ не само всяко присърдце по и всякѣ въз-можность да посвети нѣкоя всичкото си врѣме само на туй званіе и занятіе, отъ тѣзи неудоб-ства происхождатъ и неизбѣжитѣ вече передов-ности и несправности и въ управленіето на вѣ-стницитѣ, които най-послѣ убиватъ вѣстника и дѣло свършено. Тѣгазъ кажете мы Гръцкитѣ ин-тригы ли сѣ кривы на нашето не напрѣдваніе или нѣи сами! Не; не Гръцкитѣ интригы, но наша-та некаждриность, нашего равнодушіе сѣ главнѣ-тѣ причини на нашитѣ злочестини! Нѣи нѣмамы народнѣ гордость, нѣмамы народно честолюбіе; но що казвамъ народнѣ гордость и честолюбіе, когато ся вижда че нѣи нѣмамы еще ни чувство народно! А безъ народно чувство, каквѣ наро-дность, какво благоуспѣваніе и благоустроеніе ще видимъ, ето работитѣ ни го показвѣтъ изденъ въ день. Отъ 10 години на самъ нѣи сме умо-рили повече отъ 10 вѣстника и періодически списанія. Това не е ли доказателство на напрѣ-дваніето ни? Ето и дѣсь Македонія остава безъ вилаетскій вѣстникъ, а какго е посочило не ще бѣде далечъ и Българскитѣ вѣстници да останѣтъ безъ «Македонія.»

— Този языкъ на нашѣтъ сѣбратъ е жало-стенъ; нѣ за зла честь той е ижленъ съ горчи-ви истини! (Р.)

— Една делеша изъ Версайлъ отъ 21 того из-вѣстѣва че правителственити войски влѣзли вче-ра по 9 часа въ Парижъ презъ двѣ мѣста. Огра-дѣти сѣ изоставили отъ бунтовницѣти.

— Увѣрѣвѣтъ че разскупаніята на уставѣтъ сѣ свършили, и че събраніето го разгѣждадо дѣсь-изцѣло, за да го поправи и допѣне, ако има мѣ-сто за поправеніе и допѣненіе. Остава сега въ-просѣтъ за пожизненностьта или мѣняемостьта на Ексарха. Този въпросъ ще са тури подъ общо-вишегласіе на събраніето.

Българското благодѣтелно братство обявѣва че-притурило на названіето си «Пресвѣщеніе» за да-са отличѣва отъ другѣти дружества. То ще празнува-сѣба година Св. Кирила и Методія за свой празникъ.

КНИЖОВНО ИЗВѢСТІЕ.

Долоподписанный земамъ честь да извѣстѣ на-сички Г-да учителя и ученици, че учебникътъ, съ-кого отъ давна врѣме ся занимавахъ, е вече-готовъ да ся тури подъ печать. Тоя учебникъ е-Химія съставена нарочно за ученицитѣ и наро-дѣтъ, по най новитѣ съчиненія отъ тоя клонъ на-наукѣтъ. Книгата е раздѣлена на двѣ части (въ-единъ томъ): Часть I, Неорганическа Хи-мия, и часть II, Органическа Хи-мия. Ако на скоро ся съберѣтъ прилично число-спомоществователи, книгата ще бѣде готова за-2-й идѣщій августъ. Тя ще стане отъ 15—18-печатны колы. Цѣната е една рубла.

Русчукъ 28 априлія 1871. Д. Енчевъ.